

Narva Linnavalitsus
Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet
Arhitektuuri- ja planeerimise osakond

Georgi Hrenov
g.hrenov@bet.ee

Teie 16.04.2012
Meie 24.05.2012 nr 1-12.1/3384-2

Narva Vanalinna linnaosa üldplaneeringust

Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet on tutvunud Teie 16.04.2012 kirjaga Narva Vanalinna linnaosa üldplaneeringu lahenduse kohta. Oli hea meel teada saada, et meie elanikud jälgivad seda, mis toimub Narva linnas. Amet nõustub Teie poolt esitatud ettepanekutega osaliselt. Märgime ära üldplaneeringu joonistel Püha Antoniuse kiriku asukoha. Ülejäänud ettepanekuid ei saa arvestada üldplaneeringu korrigeerimisel, kuna puudub reaalne võimalus ajalooliste kirikuhoonete taastamiseks.

Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet korraldab Narva Vanalinna linnaosa üldplaneeringu avaliku arutelu **31. mail 2012 kell 13.30** Narva Linnavalitsuse konverentsisaalis (Narva linn, Peetri plats 5, 1. korrus).

Lugupidamisega

Peeter Tambu
peaarhitekt (direktori asetäitja)
direktori ülesannetes

Jana Kopezina
projektide koordinaator
Tel. 35 99251

Peetri plats 5
20308 Narva
reg.nr. 75029820

tel: 35 99050
fax: 35 99051
e-mail: info@narvaplan.ee

a/a 10220034036014
Ühispank
kood 401

To: info@narvaplan.ee

Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet

Peetri pl. 5, Narva

CC: info@ramboll.ee

Ramboll Eesti AS

Laki 34, Tallinn

J. Kopešina
16.04.2012
[Signature]

Ettepanek Narva vanalinna linnaosa üldplaneeringu täiendamiseks

Lugupeetud Narva linna peaarhitekt hr. Peeter Tambu ja Ramboll Eesti AS planeeringute osakonna juhataja hr. Hans Teiv!

Narva Linnavolikogu 22.03.2012 võttis vastu oma otsusega nr 40 Narva Vanalinna linnaosa üldplaneering ja ajavahemikul 16. aprillist kuni 14. maini 2012. a. saab esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi planeeringu kohta.

Olles tutvunud Narva Vanalinna linnaosa (edasi Vanalinn) üldplaneeringu aruandega (Töö Plan-2007-61) leidsin, et antud üldplaneeringus ei ole üldse mainitud Vanalinna usuolu (Aruande punktis 4.3 Sotsiaalne infrastruktuur puudub selline artikkel nagu religioossed kogukonnad) ega arvestatud kõikide ajalooliste kirikute asupaikadega.

Juhin Teie tähelepanu, et sajandite vältel jäi Narva paljurahvuseliseks linnaks. Siin elasid sakslasi, rootslasi, ingerlaseid, šotlasi, eestlasi, soomlasi, venelasi, poolakaid ja muidki rahvaid. Linnas on alati olnud erinevaid usutunnistusi. 1940. a. seisuga oli Narvas koos Ivangorodiga 16 kirikut, neist 11 õigeusu, 4 luterlikku ja üks katoliku kirik. Praeguse Vanalinna piires asusid enne 1944 a. luteriusu Jaani kirik, Peetri kirik ja Mihkli kirik, õigeusu Linnakirik ja Püha Vladimiri kirik, ning Püha Antoniuse katoliku Kirik.

Kahjuks üldplaneeringu visioon (p.2.1) ei arvestata ka kultuurikeskuse ja turismipiirkonna kujundamisel võimalusega taastada Vanalinna sakraalsed ehitised, mis on omased iga keskkäegse vanalinna miljööle, millest võivad saada tõelised kultuuri ja turismi magnetid. Kas me saame kujutada ajalooline Narva kesklinn (praegune Vanalinn) ilma kirikute tornideta? Kindlasti mitte! Sedasama ka näiteks Tallinna Vanalinna puhul.

Samuti Üldplaneeringu p. 4.10.4 ja Joonis 3 Väärtused ja piirangud ei näita Püha Antoniuse kiriku asukohta, mis peaks kindlasti olema markeeritud ja jäädvustatud oma silmapaistva neogooti stiilis arhitektuuri tõttu.

Lühike ajalooline tõend Püha Antoniuse katoliku kirikust annab Narva Muuseum:

Asus vanalinna lähistel (Must 9). 19. sajandi lõpus, seoses katoliiklaste arvu suurenemisega linnas tekkis vajadus katoliku kiriku järele. 1873. aastal katoliiklased omandasid kahekordse kivimaja kabeli jaoks, kus toimusid jumalateenistused. Kuid selline palvemaja ei mahutanud kõiki soovijaid. 11. detsembril 1900 eraldas Narva linna volikogu rooma-katoliku kogudusele tasuta krundi Peetri eeslinnas pindalaga 830 ruutsülda kavandatavale Antoniuse tänavale. Ehituse alustamiseks vajaliku raha annetas Kreenholmi Manufaktuuri direktor Julius Andre. Põhiplaani ja eelprojekti

koostas Kreenholmi arhitekt Paul Alisch. 27. juulil 1903 pandi kirikule nurgakivi ja pühitseti Narva rooma-katoliku kiriku vundament. Ehitus oli neogooti stiilis ja materjaliks punased tellised. Lõunaküljel asus telk-kiivriga torn. Katoliku kiriku kõrvale ehitati kahekorruseline tellismaja koolile ja kirikuteenijate korteriteks. 11. novembril 1907 pühitseti kirik püha Antoniusele. Kirikul oli oma koor ja alaline organist. Selle juures tegutses ka Püha Roosipärja Elavate Rooside vennaskond. Regulaarsed missad toimusid 1944. aastani, mil linna elanikkond evakueeriti. Sõjategevusest jäi kirik purustamata, hävis vaid katus. Kiriku müürid lammutati lõplikult punavõimude poolt 1980. aastal seoses olümpiamängude toimumisega Moskvas.

Pean märkima, et tänapäeva seisuga üksainus Vanalinna piires tegutsev kogudus on just Püha Antoniuse kogudus. Kogudus taastas oma tegevuse novembris 1993, esmalt Aleksandri koguduse väikeses kirikus. Pärast kogudusemaja tagastamist (Vabaduse 16) ja remonti on selle teisel korrusel välja ehitatud kabel.

Arvestades ülaltoodud teen ettepaneku:

- üle vaadata Üldplaneeringu aruande p. 2.1 Visiooni osas ning täiendada seda Vanalinna ajalooliste kirikuhoonete taastamise võimalusega kui väga tähtis osa Vanalinna miljööst;
- ära märkida Üldplaneeringu aruande Joonistel Püha Antoniuse kiriku asukoha;
- sisse lülitada Üldplaneeringu aruande p. 4.10.4 eksponeeritavatesse hoonetesse Püha Antoniuse kiriku.

Lugupidamisega

Georgi Hrenov
Narva linna elanik
g.hrenov@bct.ee

Lisad: Pildid Püha Antoniuse katoliku kirikust

